

CHINADOX

Tredagarsfestivalen China DOX var ett samarbete mellan Doc Lounge Stockholm, Story AB, UR, Subtopia och Tempo Dokumentärfestival. Projektledare för festivalen har varit Lisa Partby (som skriver detta) med stor hjälp av Kinakännaren Maria Henoch, filmsamordnaren Jonas Boutani Werner, Kinaforskaren Marina Svensson och personalen i de olika samarbetsorganisationerna.

Gästerna

Festivalen bjöd in dokumentärfilmsregissörerna Zhao Liang och Ji Dan.

De är båda independentfilmare stationerade i Peking. De arbetar i en tradition av att som betraktare följa personer under en lång period i deras liv. Filmarna ser sig själva som konstnärer och har ett kritiskt förhållningssätt till det dramaturgiska dokumentärfilmsberättandet. Deras filmer är både långa och långsamma och fokuserar ofta på personer som befinner sig lägst på samhällsskalan, långt bortom den blomstrande ekonomin. De använder sig oftast av ett bildspråk som strävar efter att göra filmerna så lika verkligheten som möjligt, till skillnad från den statliga televisionens dokumentärproduktioner.

Vi bjöd också in Zhang Yaxuan som är filmskribent och curator i kinesisk independentfilm. Hon är en av grundarna till det kinesiska independentarkivet CIFA.

Hennes roll har varit att ge en förståelse av bakgrunden till denna genre.

En annan gäst var Li Shanshan som är en av de projektledare som arbetar för den kinesiska independentdokumentärfestivalen DOChina i Peking. Hon arbetar även med kinesiska dokumentärfilmsproduktioner.

Lördagen den 3 november

Vi arrangerade en välkomstmiddag på Story på Kocksgatan. Där möttes alla som skulle arbeta med festivalen. Vi ville att de medverkande skulle få möjlighet att träffas innan de skulle arbeta tillsammans.

Story visade smakprov ur sin produktion på väggen och vi höll tal och presenterade festivalens tanke och de kinesiska gästerna. Det blev intressanta samtal kring hur den svenska dokumentärproduktionsvärlden ser ut och hur olika produktionsbolag fungerar här.

Söndagen den 4 november

Den publika dagen på Bio Rio inleddes med en frukostvisning av Zhao Liangs film "Petition". Det är en film som följer människor som rest till Peking för att använda sig av sin rättighet att klaga på hur de blivit behandlade av makthavare i sin hemstad. En rättighet som i praktiken knappt existerar. Efter filmen följde ett samtal som modererades av Kinaforskaren Marina Svensson med Zhao Liang, Ji Dan och Li Shanshan. De diskuterade hur filmerna har kunnat visas i Kina och hur de har tagits emot av publiken där. Den version vi visade var en nedkortad variant på två timmar. Ursprungsfilmerna är fem timmar långa.

Sedan följde ett föredrag av Zhang Yaxuan om independentfilmen i Kina. Hon visade bilder ur filmer genom historien och gav en överblick över fältet idag.

Efter det hade vi ett samtal om hur vi porträtterar Kina i Sverige med två av journalisterna som medverkat i URs Kinasatsning Elin Iskra och Karin Tötterman modererat av Kinakännaren Ulrika K Engström.

På kvällen visade Ji Dan sin film "When the bough breaks" i en intim kvällsvisning på restaurangbiografen Barbro på Bio Rio. Vi började med ett bildspel från hennes tidigare filmer som ackompanjerades av en spellista som Pekingbaserade Jonathan Leijonhufvud satt ihop för kvällens visning. Sedan följde filmen som är två och en halv timme lång. Filmen är ett nära porträtt av en maktkamp i en fattig familj som lever i slummen i Peking. Där kämpar syskonen med en alkoholiserad pappa och med skolans väktare för att få möjlighet till att studera lite till. Eftersom salongen var så liten och publiken låg på kuddar nära duken blev upplevelsen nästan att man varit med i familjens lilla skjul. Samtalet efteråt rörde sig kring hur Ji Dan upplevde det att leva med familjen och hur det kändes att filma när pappan slog sina döttrar.

Måndag den 5 november

Ji Dan och Zhao Liang höll varsin masterclass för filmstudenter från Biskops Arnö Dokumentär, Birkagårdens Folkhögskola och Nordens Fotoskola på Filmhuset i Stockholm. Där gick de djupare in i hur de tänker när de arbetar. Ji Dan berättade om att hon bosatt sig hos dem hon ska filma och att hon vill möta dem som ett barn, öppet och förutsättningslöst.

Zhao Liang visade hur han till en början gjort fotografier och kortfilmer. Det var intressant att följa staden Pekings utveckling i hans kortare filmproduktioner. Där några filmer följer vägdetaljer, t.ex. mittstrecket på tomma gator under nittiotalet. En annan film visar några arbetare som tvättar den gigantiska Mao-statyn på Pekings universitet med trasor och borstar. Sådana enkla vinklar som säger så mycket om en stad.

Det blev ett samtal med studenterna om hur man kan filma och visa sina filmer i ett samhälle som har en sån omfattande censur. Det var också många frågor kring hur de kunnat försörja sig som filmare.

Sedan hade vi ett kort informellt möte med Tove Torbjörnsson på SFI, där hon berättade om hur stödsystemet fungerar i Sverige. Det var ett sådant tydligt möte där vi alla blev varse hur förmånliga vi är med en möjlighet till ett statligt stöd.

På kvällen gjorde vi en stor middag hemma hos mig för att bjuda på svensk mat, där visade jag filmer och låtar som jag gjort som är relaterade till Kina. Det var intressant att se hur de kiknade av skratt när de såg en konstvideo jag gjort där mitt svenska band tolkar en klassisk kinesisk kärlekssång på punksätt i traditionella kinesiska miljöer.

Dag3: Open Space @Subtopia

China Dox avslutades med en dag i Subtopia för inblandade och inbjudna från våra samarbetsorganisationer. Syftet var att samtala i små grupper om olika ämnen och ge utrymme åt frågeställningar, idéer och tankar som uppkommit under filmvisningar, seminarium och i samtal mellan dem som varit med.

Morgonfika serverades ombord på det mobila kulturhuset Rätt Buss som hämtade upp alla deltagare utanför BioRio i Hornstull. Under de 15 minuter som bussen rullade fick deltagarna dricka kaffe, småprata och veta lite mer om klustret Subtopia och den filmby som växer fram där.

Subtopia stod värd för dagen som organiserades i form av ett "open space"-möte som faciliterades av Jonas Boutani Werner, film- och mediasamordnare på Subtopia, tillsammans med Rishu Yadav. I OpenSpace gavs var och en en möjlighet att föreslå och ta upp relevanta och engagerande ämnen.

Här är några av de ämnen som diskuterades vid borden.

- Vad är grunden till Svenskars intresse för Kina?
- Varför har ChinaDOX arrangerats?
- Hur kan vi presentera starka förebilder i Kina?
- Hur kan vi arrangera utbyten mellan Sverige och Kina?
- Hur kan vi arbeta för att fler perspektiv på det kinesiska samhället representeras i dokumentärfilm? (Women, Film-up, gay,)
- Finns det censur i Sverige?
- Hur ser organisation runt film ut i Sverige (produktion, finansiering och distribution)
- Hur ser vi på relationen mellan dokumentär, nyheter och konst?

Erfarenheter.

För de kinesiska gästerna så var vår festival ett nytt sätt att visa film på. De berättade att det var första gången de mötte en festival som ville jobba så djupt, som inte bara ville ha ett tema från öst. Det som fungerade bra var att vi var så många olika parter som arbetade tillsammans, så det blev många möten i olika former.

Det var första gången många av deltagarna stötte på idén med "Open Space". Våra kinesiska gäster blev fascinerade över att vi tillsammans satte dagordningen. Det var nytt för dem och något som de ville ta med sig till sina organisationer. När vi planerade var vi lite osäkra på hur mötet skulle fungera. Det visade sig vara onödigt. Vi märkte dock en sak - att man skulle behöva ännu längre tid. Att just när vi skulle sluta prata var det som om de medverkande verkligen började förstå varandra.

Det var intressant att se hur sättet att prata deltagarna emellan ändrades under festivalens gång och att det gick att tränga in djupare i förståelsen av deras filmer och av sättet de arbetar på. Diskussionen som uppkom under dagarnas gång tangerade frågor kring censuren och att tänka fritt. Och modet att göra det man själv vill. Det som blev tydligt var att det man slåss mot i väst är likformigheten som man går med på att stöpas i för att få pengar i ett fungerande stödsystem. Medan man i Kina inte får göra filmer om vad som helst, man får nästan inga pengar, men man låter dokumentärfilmerna vara personliga, långa och svårtillgängliga.

Vi håller nu på att planera ett fortsatt framtida samarbete, med filmvisningar i Sverige och i Kina.

Läs mer om OpenSpace på: http://en.wikipedia.org/wiki/Open-space_technology

Läs mer om Rätt Buss på: www.rattbuss.se

Läs mer om Subtopia på: www.subtopia.se